

סימפוזיון הגיל הרך

יושבת ראש הסימפוזיון: ד"ר אורית דרור

נושא: השורשים האורנימיים של "הגן העתידי"

משך הסימפוזיון: 90 דקות

רציונל

מכללת אורנים (בעבר סמינר אורנים) נוסדה ב-1951 על-ידי התנועה הקיבוצית כדי להכשיר מחנכות ומחנכים לחברה המתהווה במדינת ישראל הצעירה, ובפרט עבור החברה הקיבוצית. כבר בשנים הראשונות התגבש במכללה המסלול לגיל הרך, שבו יצרו המורים, הסטודנטיות והגננות שלימדו ולמדו כאן פדגוגיה ישראלית חדשנית ופורצת דרך. בקדמת המסלול עמדו שלוש דמויות מרכזיות, שחלקן תפסה חינוכית הומניסטית וגישות חינוכיות פרוגרסיביות: מלכה האס, גדעון לוי ומרים רות. הפירושים הפדגוגיים שהם נתנו לתפיסות הללו תרמו ליצירה של פרקטיקות גניות שמלוות אותנו עד היום. הם אף השפיעו על התפיסה הפדגוגית החדשה שמוביל משרד החינוך בשנים האחרונות, שנקראת "הגן העתידי" ומאגדת רעיונות הרלוונטים לגנים בעת הנוכחית. מטרת הסימפוזיון להבליט שורשים "אורנימיים" הנמצאים בבסיס תפיסת הגן העתידי ולבחון את התפתחותם. בסימפוזיון יתארחו המובילה היישומית של המהלך באגף הקדם-יסודי במשרד החינוך, גננות, ומדריכות פדגוגיות מהחוג לגיל הרך באורנים.

1. הרצאה: על תפיסת "הגן העתידי" ועל קווים מקשרים להגות החינוך לגיל הרך האורנימית

מציגה: ד"ר מירב תורג'מן, מנהלת היחידה לפיתוח פדגוגי, האגף לחינוך קדם-יסודי, משרד החינוך

משך ההרצאה: 30 דקות

תקציר: האגף הקדם-יסודי במשרד החינוך יזם וגיבש את מודל "הגן העתידי", מתוך רצון לבחון מחדש את מקומו של הגן כמרחב מותאם לילדים בעידן הנוכחי. עידן זה מתאפיין במתחים בין הגלובלי למקומי, בין הווירטואלי לממשי, בין האינדיווידואלי לחברתי-קהילתי ובין הרצון לשמור מורשות ונרטיבים מהעבר אל מול מציאות המשתנה במהירות עצומה ומקשה על יצירת תמונת עתיד. כדי לגבש תפיסה מעודכנת בנוגע לגן היה צורך בפיתוח ערכים, ידע ומיומנויות רלוונטיים, על בסיס ארבעה עוגנים שנקבעו כדרך הפדגוגית של מודל הגן העתידי: ביטוי אישי, יוזמה ויצרנות, קהילתיות, ולמידה במרחבי חיים. הגותם ועשייתם של מייסדי המסלול לגיל הרך באורנים כללה התייחסות לעוגנים הללו: ניתן לראות, למשל, כיצד חשיבות הביטוי האישי עולה אצל לוי דרך הפעילות, אצל רות דרך ההתייחסות הרגשית ואצל האס דרך הגשת החומרים. ההרצאה תתאר את פיתוחו של מודל הגן העתידי ואת עקרונותיו, תוך בחינה של הקשרים שלהם להגותם של האס, לוי ורות.

2. פאנל : "הגן העתידי" – פרשנות אישית של שלוש גננות

מנחה : **הגר לב**, מדריכה פדגוגית במכללת אורנים

משתתפות : **אנואר אל אנואר**, מדריכה פדגוגית במכללת אורנים

יעל ענבר, מדריכה פדגוגית במכללת אורנים

מורן מוקמאל, מנהלת גן אורנים במושב מולדת

זהבית לינדר, מנהלת גן כלנית בקיבוץ אלונים

דלית שלוש, מנהלת גן רימון בקיבוץ סאסא

משך המושב : **60 דקות**

תקציר : במהלך הפאנל תצגנה שלוש גננות את הפרשנות היישומית שלהן לתפיסת "הגן העתידי", דרך סרטונים ושיחה מונחית. לשיחה תצטרפנה מדריכות פדגוגיות מהחוג לגיל הרך באורנים. הדיון יעסוק, בין היתר, באפשרות שתפיסת "הגן העתידי" מהווה מסגרת התייחסות המשמרת, מאפשרת ואף מפתחת את המורשת האורנימית. עוד תעסוקנה המתדיינות במעטפת הארגונית הניתנת לגננות על מנת לממש את העוגנים והעקרונות המצויים בבסיס התפיסה, באתגרים שמציבה התפיסה בפני הגננות ובהשלכותיה על הכשרת פרחי הגננות.